

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική Λογιστική

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ
Ενότητα 10^η

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

- ▶ Απόσβεση: Είναι η λογιστική απεικόνιση της σταδιακής ελάττωσης της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποδιδόμενη στην λειτουργική φθορά, την χρονική φθορά και την οικονομική απαξίωση. Σύμφωνα με την λογιστική νομοθεσία η Απόσβεση είναι *«Η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου που υπολογίζεται με βάση την ωφέλημα διάρκεια ζωής του και εν συνεχεία η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση»*.
- ▶ Οι αποσβέσεις αποτελούν λειτουργικό έξοδο και αποτελούν προσδιοριστικό στοιχείο του αποτελέσματος. Στο σημείο αυτό σχετικά με την διαδικασία υπολογισμού τους θα πρέπει να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

▶ α). Σύμφωνα με τη λογιστική νομοθεσία, οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως για κάθε κατηγορία αποσβέσιμων παγίων στοιχείων. Ο υπολογισμός τους ξεκινά από την χρονική στιγμή όπου το πάγιο αρχίζει να χρησιμοποιείται.

▶ **Σταθερή Ετήσια Μέθοδος Απόσβεσης**

Ο συντελεστής απόσβεσης παραμένει σταθερός. Η ετήσια απόσβεση υπολογίζεται επί της αποσβεστέας αξίας του παγίου και είναι σταθερή για όλα τα έτη. Η αποσβεστέα αξία υπολογίζεται ένα από την τιμή κτήσης αφαιρεθεί η υπολειμματική αξία. Σε αρκετές περιπτώσεις η αποσβεστέα αξία ταυτίζεται με την τιμή κτήσης.

▶ Φθίνουσα Μέθοδος Απόσβεσης

Ο συντελεστής απόσβεσης είναι σταθερός, όμως η ετήσια απόσβεση υπολογίζεται επί της αναπόσβεστης αξίας που προκύπτει κάθε φορά και όχι επί της αποσβεστέας αξίας. Στο τέλος του ωφέλιμου βίου του παγίου προκύπτει πάντα ένα αναπόσβεστο υπόλοιπο το οποίο ταυτίζεται με την υπολειμματική του αξία.

Μέθοδος το άθροισματος των ετών Ζωής (Softy)

Αποτελεί την πιο αντιπροσωπευτική μέθοδο του μεταβλητού συντελεστή. Ο ετήσιος συντελεστής απόσβεσης προκύπτει από το άθροισμα της αριθμητικής σειράς των ψηφίων του αριθμού των ετών της διάρκειας ζωής του παγίου. Για παράδειγμα έστω ότι ο οφέλιμος βίος ενός παγίου είναι 5 έτη τότε ϵ ο συντελεστής απόσβεσης για το πρώτο έτος είναι: $1+2+3+4+5 = 15$. Οπότε $5/15$ είναι ο συντελεστής απόσβεσης για το πρώτο έτος, $4/15$ για το δεύτερο έτος κλπ.

▶ Μέθοδος της επιταχυνόμενης Απόσβεσης

Βασικό χαρακτηριστικό της είναι ότι βασίζεται σε διαφοροποιούμενο συντελεστή ετήσιας απόσβεσης.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Η Επιχείρηση μεταφορών ο «Γρήγορος» αγόρασε την 01/01/2015 ένα Φορτηγό αξίας 62.000€, με ωφέλιμο βίο 10 έτη. Την 30/06/2019 το φορτηγό καταστράφηκε. Η ασφαλιστική εταιρία αναγνώρισε το 60% της ζημιάς. Ζητείται να γίνουν οι ημερολογιακές εγγραφές που αφορούν την αγορά του παγίου, τον υπολογισμό των ετήσιων αποσβέσεων έως την ημερομηνία διαγραφής του από το μητρώο παγίων της επιχείρησης, καθώς και την εγγραφή αναγνώρισης της ζημιάς από την ασφαλιστική εταιρία. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη σταθερή ετήσια μέθοδο απόσβεσης. Η υπολειμματική του αξία ανέρχεται σε 2.000€.

Λύση

Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης:

Αποσβεστέα αξία = Τιμή Κτήσης – Υπολειμματική αξία = 62.000 – 2.000 = 60.000€.

$$\text{Ετήσια απόσβεση} = \frac{\text{Αποσβεστέα Αξία}}{\text{ωφέλιμος βίος}} = \frac{60.000}{10} = 6.000\text{€}$$

- ▶ Οι λογιστικές εγγραφές έχουν ως ακολούθως:

01/01/2015

Φορτηγό

62.000

Διαθέσιμα 62.000

Αιτιολογία: Αγορά Φορτηγού

31/12/2015

Αποσβέσεις Φορτηγού

6.000

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 6.000

- ▶ **Αιτιολογία:** Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

▶ 2016-2018

31/12/2016

Αποσβέσεις Φορτηγού 6.000

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 6.000

Αιτιολογία: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

31/12/2017

Αποσβέσεις Φορτηγού 6.000

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 6.000

Αιτιολογία: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

31/12/2018

Αποσβέσεις Φορτηγού 6.000

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 6.000

Αιτιολογία: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

Εφόσον η ετήσια απόσβεση είναι 6.000€ και το φορτηγό χρησιμοποιήθηκε από την επιχείρηση το 2019 μόνο για ένα εξάμηνο τότε: $6.000 * 6/12 = 3.000€$.

30/06/2019

Αποσβέσεις Φορτηγού 3.000
Αποσβεσθέντα Φορτηγά 3.000

Αιτιολογία: Υπολογισμός εξάμηνης απόσβεσης

30/06/2019

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 27.000
Φορτηγά 27.000

Αιτιολογία: Κλείσιμο αντίθετου λογαριασμού

30/06/2019

Ζημία από καταστροφή φορτηγού 35.000
Φορτηγό 35.000

Αιτιολογία: έκτακτη ζημιά

30/06/2019

Απαιτήσεις από ασφαλιστική Εταιρία 21.000

Ζημία από καταστροφή φορτηγού 21.000

Αιτιολογία: Απαιτήσεις από ασφαλιστική εταιρία

ΑΣΚΗΣΗ 2

Η εμπορική επιχείρηση ΑΒΓ την 30/06/2015 αγόρασε με την καταβολή μετρητών ένα μικρό φορτηγό αξίας 33.000€ με ωφέλιμο βίο 10 έτη. Η παραλαβή του έγινε στις 30/09/2015. Την 01/4/2018 η επιχείρηση ρευστοποίησε το φορτηγό στην τιμή των 20.000€. Να γίνουν οι σχετικές ημερολογιακές εγγραφές μέχρι την ημερομηνία διαγραφής του φορτηγού από το μητρώο παγίων. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη σταθερή ετήσια μέθοδο απόσβεσης. Η υπολειμματική του αξία ανέρχεται σε 3.000€.

ΛΥΣΗ

Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης:

Αποσβεστέα αξία = Τιμή Κτήσης – Υπολειμματική αξία = 33.000 – 3.000 = 30.000€.

$$\text{Ετήσια απόσβεση} = \frac{\text{Αποσβεστέα Αξία } 30.000}{\text{ωφέλιμος βίος } 10} = 3.000\text{€}$$

30/06/2015

Χρεώστες 33.000

Διαθέσιμα 33.000

Αιτιολογία: Αγορά Φορτηγού

30/09/2015

Φορτηγό 33.000

Χρεώστες 33.000

Αιτιολογία: παραλαβή φορτηγού

Για τη χρήση 2015 το φορτηγό χρησιμοποιήθηκε μόνο για τρεις μήνες. Συνεπώς η απόσβεση που αναλογεί στη χρήση 2015 υπολογίζεται ως ακολούθως:

$$3.000 * 3/12 = 750\text{€}$$

31/12/2015

Αποσβέσεις Φορτηγού 750
Αποσβεσθέντα Φορτηγά 750

Αιτιολογία: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

31/12/2016

Αποσβέσεις Φορτηγού 3.000
Αποσβεσθέντα Φορτηγά 3.000

Αιτιολογία: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

31/12/2017

Αποσβέσεις Φορτηγού 3.000
Αποσβεσθέντα Φορτηγά 3.000

Αιτιολογία: Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης

01/04/2018

Αποσβέσεις Φορτηγού 750
(Υπολογισμός αποσβέσεων μόνο για το πρώτο τρίμηνο του 2018)

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 750

Αιτιολογία: Υπολογισμός τρίμηνης απόσβεσης

ΣΧΟΛΙΟ

Τα παραπάνω παραδείγματα δείχνουν τον λογιστικό χειρισμό της απόσβεσης με την έμμεση μέθοδο. Ειδικότερα χρησιμοποιείται αντίθετος λογαριασμός και δεν μειώνεται ο κύριος λογαριασμός (άμεση μέθοδος)

01/04/2018

Αποσβεσθέντα Φορτηγά 7.500
Φορτηγά 7.500

Αιτιολογία: Κλείσιμο αντίθετου λογαριασμού

01/04/2018

Διαθέσιμα 20.000
Ζημιά ρευστοποίησης 5.500
Φορτηγό 25.500

Αιτιολογία: ρευστοποίηση φορτηγού